

**Előfizetési árak:**  
 Egész évre . . . 10 frt — kr.  
 Félévre . . . 5 „ — „  
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „  
 Egy óra . . . — „ 85 „  
 Egyes szám ára 4 kr.

**Kiadóhivatal:**

**PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.**  
 a kir. ítélőtábla épületével szemben,  
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-  
 szólások intézendők.

# PÉCSI FIGYELŐ

## POLITIKAI NAPILAP.

**Szerkesztői iroda:**

**PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.**  
 I. EMELET

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény int. zendő.

Kéziratot vissza nem adunk

**Hirdetéseket**

a kiadóhivatal vez. től

### Kutya-hűség.

Pécs, 1896. április 11.

(\*) Egyike a leghíresebb természetbuvároknak, Oken, a ki különös előszeretettel foglalkozik a kutyák természetrajzával, erről a legrégebb idő óta az ember környezetében élő állatról írja, hogy hűsége annyira megy, hogy gazdájának azt a kezét, melylyel megverte, megnyalja és eszé ágában sincs bosszúra gondolni. Nincs a hazában egyetlen törvényhatóság, melyet egyik-másik miniszter önkénykedése durva sértéssel ne illetett volna. Hogy messzire ne menjünk, itt van Pécs városa és Baramya vármegye, melyekkel a nálunk bizonyos körökben népszerű (?) Perczel belügyminiszter ukázok útján érezteti hatalmát és nagyban rajta van, hogy állapotaink visszafelé fejlődjenek. Legfrissebb esetek: a pécsi ismétlő iskolások, továbbá a vármegyei tisztviselői állások szaporítása tekintetében kibocsátott fejtetőre állított rendeletek.

Rég tisztában vagyunk a felől, hogy a mi kormányaink, melyeket bécsi kommandóra szoktak szabályozni, a semminél is kevesebbre becsülik a törvényhatóságok önkormányzati jogait. Különbben is a hogy Tisza Kálmán megrendszabályozta őket, törvényhatóságaink még a legjobb esetben sem lehetnek egyebek, mint véleményező testületek, mert belügyminiszteri gyámkodás alá lévén helyezve, vagyonukkal nem rendelkeznek és nem is alkothatnak sem-

mit, ha a fő-fő basának nem tetszik ott fönt ős Buda várában.

Dacára eme szörnyen alárendelt helyzetüknek, napról-napra látjuk megnyilatkozni a törvényhatóságokat, sőt még a rendezett tanácsú városokat is a kormány parancsára, hogy beigazolják, hogy igaza volt a német tudósoknak, Okennek, mikor a kutya-hűségről olyan szép leírásokat adott. Persze, mert a Bánffy-kormány oly szorult helyzetbe jutott, hogy kénytelen az annyiszor megalázott, semmibe vett és még a mostaninál is jobban elpusztítani szándékolt törvényhatóságokhoz fordulni, hogy azok adjanak enyhítő balsamot egyik-másik sajtó sebére.

Megemlékeztünk már több alkalommal ezekről a megrendelésre készült feliratokról, melyek részint Fehérváry bárónak bizalmat rebegnek, részint a hirhedt soproni körirat nyomán a szájkosarat kérik. Azon legkevésbé csudálkoztunk, hogy akadtak gyáva és gyámoltalan törvényhatóságok, melyek beveszik az efféle maszlagot, csupán az a tény a megdöbbentő, hogy már gyárilag indult meg az alázatos talpnyalás eme jeleinek a nagyban való előállítására; maholnap talán elkezdve Kak-sz.-Márton községtől talán még a legutolsó hordáregylettel is bizalmat szavaztatnak, a mi nem volna valami nagy sor, ezek a derék piros sipkás férfiak 50 krajcárjával bárkinnek is liferálnak a legjobb minőségű bizalomból.

A míg aztán az egész vonalon ez a

sziszifusi erőlködés látható, egyben a görös ragaszkodással a hatalomhoz, lehetetlen, hogy a nagy vagyoni pusztulás mellett szemet hunyjunk ama nagy erkölcsi pusztulásra, mely lépten-nyomon érezhető. Hisz itt van a legfrissebb kártya-szédelgés, midőn napnál fényesebben be lett igazolva, hogy egy jól szervezett fosztogató banda, gentleman-alarc alatt sorra kopasztgatta azokat a jámbor halandókat, a kik nem ismerik visszajáról az országos kaszinó festett lapjait. Örvidenénk rajta, ha ez a banda leálcáztatnék, hadd tudja országvilág, mire viszi a béte humaine a pénzért sóvárgókat.

A hitelét vesztett ember egy színvonalon áll az erkölcsi sikert vesztettekkel. És a mi áll az egyesekre, ugyanaz áll az államokra is. Az államok is nemcsak anyagilag mehetnek tönkre, hanem erkölcsileg is. Ezt pedig előidézhetheti a rossz kormányzat, melynek gazdag forrása a korrupció és az a bizonyos kutya-hűség, mely a koncert eltűri a verést is.

Mily más volt e nemzet még csak az 50—60-as években is! A törvénytelen kormányok által kínált hivatalokat visszautasították, inkább nélkülözésnek tette ki magát a hazafi. Az imádott haza lebegett mindenki szeme előtt, ez tartotta vissza, hogy a bitorló kormány kezéből bármit is elfogadjon. Ma már változott a kép, ma mindenki hivatalt hajszol, persze, mert ott nemcsak a fizetés dukál ki, hanem afféle mellékes sportulák és baksisok, a mikről

### A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

#### Heti krónika.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

A husvéti ünnepek elmúltával csak lassan tudunk belejőnni a régi kerékvágásba. Ünnepi hangulat ugyan nem uralkodott felettünk, mihelyt elmúlt a husvét, de annál inkább a lelkünkben maradt a husvét szürkesége s az a hétköznapiság, a mi a borongó, kellemetlen időjárás miatt az ünnepnapokat is olyan hétköznapiságba degradálta. És ez a hétköznapiság aztán uralta az egész hetet s a hétnek minden eseményét, ha ugyan eseménynek lehet nevezni az országgyűlés kedden megkezdett folytatását, meg azt az egy-két helyi és országos históriát, a mi még ezen a héten történt.

Mindenekelőtt egy élőhalott felett tértek napirendre e héten az emberek. Ha nem írom ki a nevét, akkor is tudja mindenki, hogy ez a legújabb élőhalott kicsoda; s ha nem is mondom, akkor is nyilvánvaló, hogy ez is, mint annyi sok más mostanában, a hamis kártyázás áldozata, hogy az

országos kaszinó zöld asztalai mellett mondták ki reá a halálos ítéletet, mely tönkretette szépen induló karrierjét.

Künn pedig a tanyákon, a romlatlan magyar paraszt szívében, ki bálványozta ezt az embert, a ki mindenkor érdekeinek előharcosa volt, felébred a gyanu és azt mondja erre a tragédiára, hogy az urak erőssakkal okozták az ő pártfogójuk bukását, mert félnek tőle. És ez a tiszta, romlatlan magyar szív keserűséggel telik el a mai rendszer iránt, a hatalom mai birtokosaival szemben bizalmatlan lesz, s mert nem talál igaz védelmezőkre saját véréből, oda fordul az idegenekhez, a kik a mai rendszer ellen lázítják.

Hiszen eléggé megmutatta azt az a két szociálista gyűlés, a mi husvét ünnepein Budapesten és itt Pécsen is lefolyt. Mikor hazátlan, munka nélkül csavargó szociálista agitátorok nyíltan ki merik mondani, hogy nekik ez a föld nem hazájuk, mert a munkásnak ott van az, a hoi megélhet: mikor nyíltan izgatnak a nemzetünk eszeréves létének demonstrálására szolgáló millennium ellen: akkor háttérbe kell szorulnia minden kártya afférnek, becületbeli ügynek s ezen a tarthatatlan állapotban kell segítenie sajtónak, közvéleménynek, országgyűlésnek egyaránt s

nem holmi személyes ügyekkel, botrányokkal kürtölni tele a világot, a millennium nagyobb dicsőségére.

Csudálkozásunkat ennél a körülménynél jobban csak az a másik esemény keltetheti fel e héten, hogy Jókai Mórt egy csapat osztrák nagysággal egyetemben kitüntették a „pro litteris et artibus“ rendjellel. Ez a közönyves rendjel a „tudományok és művészetek“ istápolása körül kifejtett tevékenység kitüntetésére való, a hogy Jókai ezt régen megérdemelte, az tény; de az is tény, hogy inkább elengedünk volna mi magyarok a mi nagy költőnk e legújabb kitüntetését, csak ne került volna össze egy csomó osztrákkal, immár a szellemi téren is hódítani törekvő közönség révén.

A pécsi nemzeti színház igazgatója a jó Somogyi Károly azonban — úgy látszik — semmi esetre sem reflektál erre a „pro litteris et artibus“-féle rendjelre. Ő még a közönséget is annyira negligálja, hogy husvét vasárnap kezdte meg az ujonnan szervezett társulattal a pótidényt a nélkül, hogy a publikumnak tudomására hozta volna, hogy miféle új tagokat is szerződtetett erre az ugynevezett „pótidény“-re? Vagy talán az elnevezésben akarta előre jelezni, hogy a társulata jelenlegi összeállításával maga sincs

mostanában bőven olvashat az ujságot olvasó, ha a „Fővárosi rendőrség szennyese” című közleményeket végigfutja.

Vajjon ki idézte elő ezeket a fordulatókat? Az ország élén álló kormányok. Csupa párturalmi önzésből történik mindez, hogy állandósítsák magukat a hatalmon. A ragály terjed s ma már kéz kezét mosva, be van az egész ország hálózva erkölcsstelen szálakkal, és kiarendált tollak elég arcátlanok kinyomtatni sajtókaró papirosukba, hogy „mindnyájunkat érhet baleset.” Pedig hát „a bátor nem fél az idők mohától” és a kinek rendben a szénája, az a „baleseteket” nem veszi számba.

Hisz tapasztalhatjuk, hogy manapság az érdem semmi, ha nincs összekötve kormánypárti szolgálattal. És ha fölvetjük a kérdést, mi idézte elő ezeket az állapotokat, a régi magyar erkölcs miért töretett össze, könnyen megtalálható az Ariadnefonál, mely erre vezet. A közönséges rendszer, melyet a Deák Ferenc prestige-ével hoztak létre, de a nemzet zömének nem kellett. Hogy tehát az udvarképes (!) rendszer teljesen el ne bukjon a választásokkor, erkölcsstelen módokhoz kellett folyamodni hívek toborzása végett.

Ezért kellett megromlania a közérkölcsöknek, ezért szűnt meg a jog és szabadság tisztelete, a mi helyett azonban felállítottak egy új oltárt, melyen a mostani rendszer naponként áldozni kész: ez a pénz. Az elv, kivenni mások zsebéből a pénzt és kiosztani a hívek között.

Tovább ez így nem tarthat, a forduló pontnak be kell állania. Ennek a rendszernek buknia kell, ha államunkat erkölcsi csődbe juttatni nem akarjuk. Ne higgyék a „minden eladó” rendszer hívei, hogy a magyar nemzetből kivesszék az erőt, az akarat. Ne higgyék, hogy a magyar nép nem tud megszabadulni a mai kormányzatnak gyalázat árán vásárolt dicőségétől és nem bírja lerázni a kormánypárt nyomasztó uralmát.

Be fog ez következni, ez bizonyos, csak hogy még nem érkezett el az idő, mikor a nép összeszedi minden erejét. Ak-

megelegedve, de a pótidényre elégségesnek tartja, hiszen május elejéig csak kihuzza valahogy Pécsen s a vidéknek úgy is imponál, aztán meg jön a nagy millenniumi szűnet, akkor meg úgy se reszkirozza meg a társulat együtt tartását.

Csakis ily körülmények között eshetett meg aztán, hogy például abban a hitben leledzett a publikum, a színlapokat olvasván, hogy nem volt megelegedve a direktor Kiss Pistával, hanem szerződött mellé még egy Kiss István-t is. Csak később tűnt ki a csalódás, mikor bebizonyosodott, hogy Kiss Pista és Kiss István egy és ugyanazon személy, a mi kedvelt — Kiss Pistánk.

Node ehhez a névváltoztatáshoz lenne egy pár szavunk. Kiss Pista lehet ugyan a keresztlevele és a felelős színlapszerkesztő szerint Kiss István, de bizony a művészvilágban mindig csak Kiss Pista ő és az is marad. Est a nevet vette ő körül szép hangjának országos hírével; ezen a néven ismerik a vidéki színpadokon és a fővárosban is — egyformán és nincs is semmi szükség rá, hogy most egyszerre Kiss — Istvánnak rukkoltassák elő. Szerintünk az egyenes ignorálása az ő művészi multjának s ha tudta és akarata nélkül nagykorúsította az a fele-

kor aztán nem fog használni semmi, sem a választási furfangok, sem a hatalmi erőszak, sem a vesztegetés. Hisz majd tudatára ébred az a jó magyar nép, hogy eddigelé is a saját pénzén vásárolták meg szavazatát, a melyet dobszó mellett szedtek el tőle. Ne esünk tehát kétségbe, a nemzet erélyessé fog válni, ha kell és elsősor az olyan kormányt, mely alatt a korrupció a tetőpontra hágott.

Gondoskodnak róla — hála a jó sorsnak — maguk a korrupció gyermekei, hogy egy általános millenniumi mosás legyen, azt hívén balga fővel, hogy a szerecsent valaha fehérre lehet mosni. Nem viz lesz a mostani piszok eloszlatója, hanem a tűz, melynek vessék magukat alá, a kik tisztulni akarnak, tűzkeresztség kell a második ezredév küszöbén, a kik ártatlanok, azok bizonyára keresztül fognak esni a tűzpróbán a nélkül, hogy a hajuk szála meggömbülne. Persze, ide nem meghunyászkodó kutyahűség, hanem önértet kell; az önértethez pedig — férfiak!

\* **A kvóta fölemelése.** A magyar kvótabizottság április 14-én d. u. 5 órakor, képviselőházi szokott helyiségében ülést tart. Tárgy: Az osztrák kvótabizottság tizenének tárgyalása. Ez ülésen a magyar kvótabizottság már nemcsak az üzenet tudomásul vételére fog szorítkozni, hanem belemegy a tárgyalásba is. Horánszky Nándor, a nemzeti párt elnöke azt fogja javasolni, hogy a mai kvótaarány tartassék fenn s ha a kormánypárti tagok nem fogadják el azt, hanem beleegyezének a kvóta fölemelésébe, úgy Horánszky külön véleménynyel lépne a képviselőház elé. — A „Bud. Tud.” jelenti: A tárgyalásokat alkalmasint még a következő napon, 15-én is folytatni fogják és mint az előző esetekben, úgy ezuttal is Falk Miksát fogják a válasz szerkesztésével megbízni. Ezen válasz elkészültével a magyar bizottság hitelesítő ülést fog tartani, amelyből az elnök és az előadó által aláírt választ hiteles német fordítással együtt az osztrák albizottság elnökéhez fogják küldeni.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, szíveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

lős színlapszerkesztő: est túrnie nem egyezik meg azzal a multtal, melynek annyi dicsősége, annyi sikere fűződik a Kiss Pista névhez. Ha pedig csak ártatlan szemfényvesztésből eredt ez s aztán úgy is maradt kikorrigálatlanul: ekkor meg még inkább az marad ő nekünk, aki volt — Kiss Pista.

Csodálatosképen hamar lerázták a városatyák ép úgy, mint a megye urai e héten az elmúlt ünnepek hangulatát magukról s gyűléseztek is már ezen a héten. A városi közigazgatási ülés — mint Sebt Ben kollegánk az ő szokott szellemességével megjegyezte — csak két cigarettányi tartamu volt ugyan, hanem a vármegyei állandó választmány ülése — bár órákon át tartott — nem haladta felül fontos határozatok hozatalában.

A legfontosabb határozatokat — azt hiszem, mindnyájunk véleménye szerint — az a bizottság hozza, a mely a jövő hétfőn ül össze a városházán. Node ezt nem árurom el; abból az egyszerű okból, mert nem akarom az e heti krónikát — rémhírral bevégezni.

**Kövágó Óra.**

## H i r e k.

Pécs, 1896. április hó 11.

### Papucskormány.

Rendes körülmények között az asszony ur a háznál. Kivételes és rendkívüli állapot az, ahol a gazda parancsol.

Est az elvet vallotta és szelvében hozzászában hirdette is egy jóra való tőkepenzes, a ki jó maga véleménye szerint negyven éves kora dacára is abban a szerencsés helyzetben volt, hogy asszony nélkül uralkodott a portáján.

— Miért nem nősül? — kérdezték tőle tegnap este egy társaságban.

— Azért, mert ur akarok lenni a házamnál.

— Ur? Hiszen ha megnősül, akkor is ur lesz.

— Tagadom. Ahol asszony is van, ott az parancsol, a férfi csak második személy, akinek úgy kell táncolni, ahogy a kis feleség — már hogyha kicsi — hegedül.

— Ilyenformán az ön véleménye szerint minden férj papucskormány alatt van.

-- Kisebb-nagyobb mértékben. En legalább, lehet, hogy merészen, de állítom és tartom. Különbben pedig szívesen adok mindenkinek egy zsák búzát, a ki bebizonyítja nekem, hogy az ő véleménye otthon mindig irányadó, feleségétől semmi tekintetben sem függ s nincs papucskormány alatt.

A társaság egyik tagja, Csimbók Péter ur, kapott a kedvező alkalmon s egyenesen hazafutott a zsákért, a mibe majd ő a búzát kapja.

Másnap meg is jelent az agglegény háznál s előállott azzal, hogy ő jogot formál a zsák búzához.

— Ön olyan ember vagyok — kezdi a mondókáját — a ki ur a saját házában. Nálunk csak egy akarat létezik s az is az enyém.

— Brávó Csimbók Péter uram. Nagyon szeretem, hogy kivétel a szabály alól. Lássá, a jóhiedelemben tovább megyek s egyszerű állítására is elhiszem, hogy igazat szólt. Menjünk hát a kis hombárba, hadd töltsöm meg azt a zsákot.

Csimbók uram jóleső örömmel követte az agglegényt, s mikor a buzaöntésre került a sor, nagy boldogan maga tartotta a zsákot. Megütődve csak akkor látta, hogy nagyon kis zsákot hozott. Erre aztán boszusan dörögte:

— Megmondtam az anyjukomnak, hogy a legnagyobb zsákot adja s csak azért is a legkisebbet, leghitványabbat kereste elő.

— Ohó Csimbók uram, most már elmehet kend a zsákkal Isten hírével — hiszen maguknál is csak az asszony az ur a háznál.

Csimbók uram nagyon szomoruan hagyta el a hombárt s nem jutott eszébe, hátha az a nőgyűlölő agglegény egy alkalmas pillanatban kicserélte a zsákot.

**Napirend 1896. április 12-én és 13-án.**

Naptár: vasárnap, április 12. — Róm. kath.: Gyula. — Prot.: Gyula. — Görög-kel. (márc. 31.) Hipác. — Zeidó: Nisan 29. — Nap két 5 óra 20 perckor. — Nyugszik 6 óra 48 perckor. — Hold két délután 17 perckor, — nyugszik este 7 óra 28 perckor. — Hétfő, április 13. — Róm. hath.: Hermenegild. — Prot.: Hermenegild. — Görög-kel. (ápr. 1.) Egyed és Márk. — Zeidó: R. Chod. — Nap két 5 óra 48 perckor; nyugszik 6 óra 44 perckor. — Hold két 1 óra 16 perckor délután; nyugszik 8 óra 24 perckor este. Ujhold 5 óra 23 perckor.

Időjárás: hőméréklet 9-8 Cels. fok meleg, légnymás 749. Kihátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint változó felhőzet, enyhe idő és eső várható.

Israellita nőgyűlés közgyűlése vasárnap délután 3 órakor a hitközség tanácstermében.

Sörtésziláló és áruaktár r.-társaság közgyűlése vasárnap délelőtt 10 órakor a városházán.

Megegy közgyűlés hétfőn délelőtt 9 órakor a vármegyházán.

Pécsi Dalárda tisztújító közgyűlése hétfőn este 8 órakor a II. kerületi iskola nagytermében. Szlabáz: vasárnap Ujházi Ede harmadik fellépéssel a „Cigány”, népszimfű 8 felvonásában

— **(Az adókirovások előtt.)** A közadók kezeléséről szóló törvénycikk rendelkezése értelmében ez évben kezdődik a három év tartamára érvényes bírói hárszó és III. osztályu keresetadó új ciklusa. Az adókirovás f. hó 13-án (hétfőn) városunkban is megkezdődik. Ez alkalomból röviden egy pár megjegyzést teszünk ez igen fontos aktusra vonatkozólag, a mely megjegyzések különösen most nagyon időszerűek. Így megjegyezzük először is azt, hogy e három évi ciklus tárgyait képező adókirovások kiadásának alapját a III. oszt. kereseti adónál a három évi kirovási időszak első évét megelőző három évben elért és törvény szerint megállapított kereseti vagy üzleti eredmény átlaga képezi. Célszerű tehát, ha az adózó polgárok a bevallásnál lelkiismeretesen írják be jövedelmüket, mert ellenesetben a magyar pénzügyi divó rendszer könnyen rájöhethet a visszaélésekre, de különben is joguk van a pénzügyigazgatóknak a közvetlenül, vagy közvetve beküldött vallomási ivatek megvizsgálni, a melyek iránt aggályokat támaszt, azokról felvilágosításokat és hiteles adatokat bekíválni, mely felvilágosítások megtagadása esetén a pénzügyi hatóság saját nézete és meggyőződése szerint eszközli a kirovást. Az adókirovó bizottsági tagok a város kereseti viszonyait alaposan ismerő férfiak közül nevezetnek ki az adókirovások, illetve három év tartamára, melynek elnöke és elnökhelyettese, valamint két rendes és két póttagja a pénzügyigazgató javaslata folytán a miniszter által, két rendes és két póttag pedig az alispán, illetve önálló törvényhatósági városban a polgármester által nevezetnek ki. Minden adóközösség két bizalmi férfit küld az adókirovó bizottságba. A bizalmi férfiak kötelezve vannak a tőlük kívánt felvilágosításokat megadni. A tárgyalásról való elmaradásuk azonban a bizottság működését nem gátolja. Ez az utóbbi rendelkezése a törvénynek bizonyára nem nyújthat teljes megnyugvást az adózó polgárságnak, mert hiszen különösen a szegény sorsu iparos, vagy kereskedő ugy is eléggé megsínylik a terhes adót, hátha még a bizalmi férfiak nem jelennek meg és a kellő felvilágosítások híján esetleg a csupán az állam érdekeit egyoldalulag tekintő pénzügyi referens önkényének van kitéve. Azért kívánatos, hogy a bizalmi férfiak semmiképpen ne vegyék könnyedén szép bivatásukat; hanem járjanak el szorgalmasan és lelkiismeretesen mindenkor a tárgyalásra és míg egyrészt az állam érdekeit óvják, másrészt az adózók vállaira igazságtalan terheket nem engednek rakni.

— **(Az izr. nőgyűlés közgyűlése.)** A pécsi izr. nőgyűlés holnap (vasárnap) délután 3 órakor tartja az izr. hitközségi tanácssteremben évi rendes közgyűlést a következő tárgysorozattal: 1. A választmány jelentése az 1895. évről. 2. Az évi számadások bemutatása és a felmentvények megadása. 3. Netáni indítványok és folyamodványok elintézése. A választmány jelentéséből kiemeljük, hogy az egylet a múlt évben 265 frt 52 kr. jótékony adományok-

ban és 240 frt kossoru adományokban részesedett a jelenleg van 7 alapítvány az egylet kebelében. A múlt évi számadások szerint az egylet bevétele volt a múlt évben 4558 frt 47 kr., kiadása pedig 3779 frt 24 kr.; maradvány tehát 779 frt 23. kr. A vagyonskimutatás szerint az egyleti összes pénzalap 15907 frt 83 kr., melyből egyleti vagyonskimutatás 12743 frt 30 kr., kiházasítási alap 2836 frt 70 kr. és alapítvány 347 frt 83 kr. Az egyletnek a múlt évben összesen 286 tagja volt.

— **(Kezdődik az adókirovás.)** Az adókirovó bizottság holnapután (hétfőn) délután 3 órakor kezdi meg tárgyalásait a városháza közgyűlési termében. Ez első napon a bizottság az alkuszok, ügynökök, biztosítási ügynökök, aranyozók, aranyművesek, órássok, állatorvosok és asztalosok adóját fogják tárgyalni.

— **(A pécsi felső keresked. isk. ifjusága)** f. hó 20-án lélekemelő ünnepélyt rendez. Porgesz Ede volt igazgatója ugyanis negyedszázados működése után visszavonulván, iskolai ünnepélyt s vele kapcsolatban hangversenyyel egybekötött táncvigalmat rendez. Az iskolai ünnepély délelőtt 9 órakor lesz az intézet dísztermében s résztvesznek benne az intézet jelenlegi és volt tanítványai. Este pedig a Vigadó nagytermében hangverseny lesz rendkívül érdekes műsorral, melyet tánc követ. A hangverseny jövedelmét az ifjuság egy „Porgesz-alap” néven kezelendő segélyalapra fordítja, melynek évenkénti kamatait szegénysorsu, jómagaviseletű tanulók kapják. A hangverseny iránt máris óriási az érdeklődés, s hisszük, hogy városunk közisztületben álló alakját a közönség is szívesen fogja megünnepelni. — Tisztelői ez alkalommal fényes emléklapot állítanak össze, melynek hasábjait alkalmi aforizmák fogják képezni. Az emléklap szerkesztője Róna Béla felső keresked. isk. tanár ez uton is felkéri azokat, kik ez emléklapot becses közleményeikkel díszíteni kívánják, hogy azokat hozzá mielőbb beküldeni szíveskedjenek.

— **(Pótvásár.)** A keresked. miniszter által, a múlt hó 29-iki országos vásár rossz sikere folytán engedélyezett pótvásár, holnapután (hétfőn) lesz városunkban a budaikülvárosi vásártéren. A pótvásár állatvásárból fog állani, s mert ugyanekkor lesz Mohácson is az országos vásár, bizonyára a pótvásár jellegét is fogja ez a mi vásárunk magán viselni, úgy kereslet, mint népesség dolgában.

— **(Halálozások.)** Benesch Károly serfőzőségét tegnapelőtt 52 éves korában meghalt. Temetése ma délután 4 órakor volt nagy részvét mellett. — Auer Józsefné szül. Holenberg Borbála tegnap éjjel 73 éves korában meghalt. Temetése holnap (vasárnap) délután lesz az alsóbalokány utca 18. számú házból a budaikülvárosi temetőben. Az engesztelő szentmise f. hó 13-án (hétfőn) reggel 2 órakor tartatik lelkiüdvéért az Ágostontéri templomban.

— **(A pécsi sertéshizláló és áruraktár részvénytársaság.)** melynek évi rendes közgyűlése március hó 15-ére volt kitűzve, de ekkor nem tarthatták meg, mert csak nyolc részvényes jelent meg rajta, holott legalább 15 részvényes jelenléte szükséges érvényes határozat hozatalra, holnap (vasárnap) tartja meg közgyűlést.

— **(Róssa Sándor cimborája.)** Tegnap este fél nyolc óra tájban nagy pánik volt a bányatelepi-ut 1. számú házban. A jelzett időben ugyanis az ott lakó Szom-

bat Fülöp bányász felesége, Bot Anna, kiment az udvarra, hogy a kamra ajtaját éjszakára bezárja. A kamrához közeledvén, megbotlott egy férfikabátban s ezen megrömmelve fellármásta a lakókat. Ezek egy pillanat alatt kitódultak az udvarra; hostak lámpást és mert pár héttel eselőtt valami csejketolvaj járt az udvarban, azt hitték, hogy most is az bujkál valahol s övé az udvaron talált kabát. Mindenekelőtt odamentek Szombaték kamrájához s a mint az ajtót feltárták, a nagyrésszt asszonynépség ijedve hátrált vissza. A kamrában egy ingujjra vetkezett ember guggolt a földön s mikor felnyitották az ajtót, a liestes-szások mögé szaladt és ott bujt el. Mig egy lakó egyenesen a rendőrségre szaladt, addig a többiek körülállták a kamraajtót, hogy a tolvaj ki ne szabadulhasson. Az azonban nem igen akart menekülni, s mikor kérdesték tőle, hogy mit keres, mit akar a kamrában, azt felelte:

— Embertust akarok enni! Azért tudom, hogy felakasztanak!

A pánik persze erre a kijelentésre még nagyobb lett az asszonyok között s azt már csak félve merték tőle megkérdezni, hogy hát kicsoda maga?

— Én vagyok a Róssa Sándor cimborája. Azé a híres betyáré, tudják... De hát mi közük magunknak ahhoz, hogy ki vagyok? Tört ki egyszerre haragosan az ember. Hát az apám fia vagyok. Az anyám Anna Mária Augusta hercegnő Szentlőrincen; bizony sokan vagyunk gyerekek, százezren! Én a mennyországban születtem, a paradicsomban nevelkedtem, ugy bizony!

A lakók mindeme furcsa beszédre csodálkozva néztek össze s abban a meggyőződésben voltak, hogy a meglepett tolvaj tetteti magát, hogy így valahogy elmenekülhessen. Épen ekkor érkeztek meg a rendőrök, a kiket mikor meglátott a félelmetes ember, eldugrott a sarokból s jókedvvel kiáltotta:

— Szervusztok, gyerekek! No ugye megyünk sört inni, mi? Fizetek, én fizetek! Százezer forintom van itt a takarékpénztárban, futja abból.

De aztán megbicsakolta magát a jókedvű adakozó és el akart futni, meg fenyegetőzött ismét, hogy emberhust eszik és ki is rántotta a zsebéből a bicskáját. A rendőrök ekkor megkötözték és egy előhívott fiakkerbe tessékeltvén, bevitték a rendőrségre. Ott aztán felismerték, hogy az illető nem más, mint Halas (másképp Király) István szentlőrinci lakos, a kivel elmebaja miatt többször meggyült már a dolga a rendőrségnek. Az az érdekes a dologban, hogy a szerencsétlen, csendes őrült, a mint tenni szokta, tegnapelőtt is eljött Szentlőrincről, a hol családja lakik és itt kóborolt a városban. A rendőrök észrevették és kivezeték egészen a szigeti országúti vámházig s ott utnak bocsájtották ismét hazafelé. S hogy és mikép jutott el vissza a bányatelepi utra, azt nem tudja senki; ott bement az első háshoz, a mit előtalált s a kamrában elbujt, bizonyára azért, hogy ott az éjszakát átaludja. De szerencsére észrevették, még mielőtt az ajtót rázárták volna, mert ez esetben okozhatott volna még csak nagy pánikot, ha éjjel dörmölni kezdett volna a kamrában. Igaz ugyan, hogy a szerencsétlen elmebeteg nem közveszélyes őrült, de mégis csak kellene valamit tennie érdekében az illetékes hatóságnak, mert a mint jelen esetben is, mikor az áldott állapotban levő Szombat Fülöpöt megrémítette, még akár nagy szerencsétlenségnek is lehet — beteg elméjével — az okozója.

— **(Sikkasztó adóvégrehajtó.)** Bába, tolnamegyei községben — mint szegzárdi levelezőnk jelenti — az utóbbi időben a lakosság a filloxera pusztításai miatt kép-

telen lett az adófizetésre. A kincstár azonban annál nagyobb szigorral hajtatta be az adót. A legnagyobb szigor Lengyel Árpád végrehajtó fejtette ki, aki azonban a felektől felvett pénzeket csak részben szolgáltatotta be az illetékes hatóságokhoz. A bátyai polgárok küldöttséget menesztettek a napokban Nunkovich Ferenchez, a szegvárdi főszolgabíróhoz, arra kérve őt, hogy indítsa vizsgálatot Lengyel Árpád végrehajtó ellen, ki őket mód felett seborja. A főszolgabíró azonnal intézkedett a vizsgálat megejtése ügyében. A vizsgálat kiderítette, hogy Lengyel Árpád végrehajtó többrendbeli sikkasztást követett el. A sikkasztó végrehajtó nességét vévén a dolognak, lemondott állásáról és nyomtalanul eltűnt.

— **(Tolnavármegye millenáris diszközgyűlése.)** Tolnavármegye törvényhatósági bizottsága május hó 18-án millenáris diszközgyűlést tart. A diszközgyűlés programjába felvessik a megyei kulturális célokra megszavazott 200.000 frtnak kiadását; 100.000 frtot a szegvárdi áll. főgimnáziumnak, 50—50 ezer frtot pedig a bonyhádi és gyönki felekezeti algimnáziumoknak. Ekkor mutatja be a főispán a megye monografiáját, melyet a törvényhatóság megbízásából Wosinszky Mór szegvárdi esperesplébános és dr. Kammerer Ernő országgyűlési képviselő irtak meg. A monografia a megyének kerek 10.000 forintjába került. A közgyűlés előtt istentisztelet lesz.

— **(Megugrott tolvaj.)** Horváth István, habóti (szalamegyei) illetőségű nappos a napokban valami kisebbszertű lopást követett el. Ott a hol a hordókat eresztette le a pincébe, állítólag magához vett vagy öt üveg bort és azt elrejtette a tarisznyájába, meg a ködmenébe, hogy majd este hasavizsi és megissza. De turpiassága kiderült s át lett adva nyomban a rendőrségnek, a kik azonban mikor kísérték volna a kóterba, egy alkalmas pillanatban megugrott előlük és úgy győzte futással, hogy üldözői utol nem érheték s ő csakhamar eltűnt előlük. Persze a lopott bort, a tarisznyát, szűrét s abban a munkakönyvét hátrahagyta a rendőröknel, de mit bánta azt; csak hogy ő maga elszökhetett a becsukás elől!

— **(Ujházi Ede a „Péntekesek” között.)** Van a mi városunkban néhány jókedvű uriember, kik a legnagyobb felfanggal esselik ki, mint gyarapiskák annak az asztaltársaságnak tőkét, melyet úgy hívják, hogy a „Péntekesek.” Nem rég 20 filléres beléptidíjjal fényes bált rendeztek, most tervezik a május első vasárnapján tartandó tettei népnünpélyüket, tegnap este pedig a vendégszereplő Ujházy Ede tiszteletére a Hajóban dissz pénteki összejevetelt tartottak, melyen az ünnepelet a szintársulat elsőrendű művészgárdája kíséretében jelent meg. A „Péntekesek” szegény, ruhátlan iskolás fiugyermekei mindenha hálás szívvvel fognak a tegnap esti összejevetelre visszaemlékezni, mert ez esti perselyjövödelmük egy egész kis vagyonnal szaporodott. Alig hogy közölték Ujházyval a „Péntekesek” alapszabályainak 2-ik pontját, hogy „tilos a német szó”, első volt, ki bünbe esett, kiejtve az első német szót. Utána se hossza, se vége nem lett aztán a német szavaknak, mindenki németül beszélt, még Kiss Pista és Perényi Jóska is, kikről pedig tudva vagyton nem ők ketten találták ki a német nyelvtant, de mindenki akart 20 fillért fizetni, hiszen a cél: „szegény gyermekek

felruházása” nemes dolog és ki ne áldozna érte szívesen. Az a szeretetreméltóság, mely Ujházyt a szinpadon jellemzi, kíséri őt akkor is, mikor egy nehéz, fárasztó szerep után megjelenik a társaságban. Az ő meleg kedélye magával ragadja, felvillanyozza hallgatóit és minden jóra való „Péntekes” csak szombat reggelre ébred fel gyönyöréből. Az asztaltársak egyhangu határozata folytán Ujházy Ede a pécsi „Péntekesek” disztagja lett, a mit ő elfogadott és szellemes válaszában a pénteki napot, a melyet pedig nem tartanak szerencsésnek, olyannak mutatta be, a mely rá nézve, a mióta színész lett, szerencsével járt. — 1869. augusztus 13-án, egy pénteki napon lépett fel először a nemzeti színházban, hol ez első fellépés után szerződötték is, tehát szerencsés volt. Legalább 500 péntek esti premier-et játszott már meg és „hála Istennek — ezek szavai — egyiken sem buktam meg.” Szóval Ujházy Ede igazi péntekes és mint ilyen, örömmel üdvözli a „Péntekesek asztaltársaságát.” A nagy művész szavaira szintársulatunk jelen volt bájos nótágjai, Kissné Breznay Anna, Juhász Ilona, Békésy Ferencné (karmesterünk neje) és Gyarmathyné Mészáros Cornélia adták meg a tust, sorba ölelték az ő mesterüket, a legújabb „Péntekes.” A társaság a késő éjjeli órákig maradt a legjobb hangulatban együtt.

— **(Eljegyzés.)** Dr. Jellachich Lajos, kir. táblai tanácsjegyző vasárnap jegyezte el Ruzsovits Irma kisasszonyt, Ruzsovits József bellyei urad. főerdész leányát.

— **(A jogügyi bizottság ülése.)** A városi jogügyi bizottság holnapután (hét fön) délután 3 órakor ülést tart a városházán. Az ülés tárgya lesz: a hirdetési szabályrendelet tervezetének tárgyalása.

— **(Uj adóhivatalok Tolnavármegyében.)** A pénzügyminiszter most értesítette Tolnavármegye közönségét, hogy a szolgálati viszonyokra való tekintetből Högyészen beszünteti az adóhivatal, Gyönkön és Tamásiban pedig új adóhivatalokat hajlandó állítani, ha a községek az adóhivataloknak ingyenes helyiséget adnak.

— **(A kijátszott kisbíró.)** Hoffman Antal ismert csavargót a napokban Somogy-Szobbon elfogta a kisbíró s be akarta a község házára kísélni. Az elfogott csavargó azonban egy alkalmas pillanatban futásnak eredt és elmenekült kísérlője elől, kijátszva a kisbíró éberségét. A megszökött toloncot rendőrségünk is keresi, hogy ha elfoghatja, erős fedezet alatt szállítsa illetőségi helyére.

— **(Hütlén asszony büntetése a mult században.)** Érdekes akta került elő Tolnavármegye levéltárából, mely Büky Kata, Kenéz István faddi lakos hütlén felleségéről szól. Mult században a házasságtörést még igen szigoruan büntették, vagy börtönbüntetéssel, vagy vesszőzéssel. Ismételt hütlenség esetén még a fejét is vették az asszonynak. Békés uton csak ritka esetben intették el a hütlén asszony ügyét, ez csak akkor fordult elő, ha a férj jámbor és békeszerető volt, s ilyenkor az asszonynak reverzálist kellett adnia, hogy bünét a káptalan előtt elismeri és azt megbánva javulást ígér s beleegyesik abba, hogy ismételt házasságtörés esetén a hitese ura minden törvénylátás nélkül fejét vehesse, vagy tetszése szerint büntethesse. Ilyen kikapós menyecské volt 1717 előtt Kenéz Istvánné, szül. Büky Kata, ki kétszer is adott urának reverzálist, egyet

Komáromban, egyet meg Gerjenben, mert többször megfelekedezett, hogy urának hűségét esküdött. Kenéz nagyon szerette a rossz asszonyt, a ki annyiszor eladta lelkét az ördögnek, nagylelkűen megelégedett a reverzálistal. Az utolsó reverzálist Büky Kata 1717. évi augusztus 22-én adta urának a kalocsai káptalan előtt, de ezután is csak „parázna, feslett” életű maradt, s hogy férjétől megszabaduljon, végre szeretőjével, Keserü Györggyel megfojtatta őt s a Dunába dobta. Tolna megye törvényesszéke ezért a hütlén gyilkos asszonyt 1721-ben halálra ítélte. Az ítéletet Szegvárdon hajtották végre és pedig kegyetlenül. Először is az asszony jobb kezét, melylyel az urát megfojtotta, levágták és kiszegették az akasztófára, őt magát pedig lefejezték mások elrettentő példájára.

— **(Magyar Osztály sorsjáték.)** II osztályu sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása naponként, de legkésőbb május 2-ig eszközöltetik. A sorsjegyek megújítása a sorsjegyeken jelzett elárusítóknál eszközöltetik és pedig a sorsjegy visszaszolgáltatása és a megújítási díj: 1 egész sorsjegyéért 20 frt, 1 fél 10 frt, 1 tized 2 frt és 1 huszad 1 frt befizetésével. Teljes sorsjegyeket (mind a három osztályra érvényes sorsjegyeket) nem kell megújítani és a III. osztály huzásán minden további nélkül résztvesznek. Hogy a sorsjegytulajdonosoknak épen a megújítási határnap lejártakor (május 2) való óriási tolongása elkerültesse, ajánlatosnak mutatkozik, miszerint mindenki igyekezzék a III. osztályu sorsjegynek minél előbb birtokába jutni.

— **(Furtenbach Ferenc)** bécs-ujhelyi cég la punk mai számában megjelenő hirdetésére, e helyen is főhívjuk t. olvasóink figyelmét. Az ötvenes évek végén tudvalevőleg e hirneve s kipróbált cég alapította meg a monarchiában az ugynevezett belga patent kocsikenőcs behozatalával a kocsikenőcsipart, mely patent-kocsikenőcsöt e cég ma is kintűnő minőségben állítja elő. Most a Furtenbach Ferenc cég olaj- és félolaj tengelyek s az amára uj speciális kenőcsöt bocsát forgalomba, mely rég érzett szükségletet van hivatva kielégíteni. Volt alkalmunk a cég által betekintés végett megküldött s a bizottságilag eszközölt próbákról fölvetett jegyzőkönyveket olvashatni és annak alapján az új tengely-kenőcsöt a legmelegebben ajánljuk a kocsitulajdonosoknak.

## Művészet, irodalom.

○ **Ujházy Ede** minálunk. Tegnap volt Ujházy Ede nek, a budapesti nemzeti színház művésztagjára elő vendégfellépte, mely alkalommal a „Constantin abbé” címszerepében mutatta be utolérhetetlen művészetét. Játékát egyes részleteiben úgy, mint teljes egészében a be végzett művészi tökély hatotta át; az a művészi tökéletesség, melynek arnyéka nincs, csak fényoldalai lehetnek. Constantin abbé kitűnő szerepe Ujházynek s minden szava, mozdulata, egész játéka egyképen magán viseli azt a perfekt művészieséget, a mely mindamelllett a legtermészetesebb is, a mi Ujházyt már évtizedek óta az elsőrangú szinpadai ábrázoló közémelte. A szép számú közönséget egészen lebilincselte, megragadta és gyönyörködtette játékával s az a tapsvihar, mely jelenései után ki-kitört, csak gyenge visszahatása volt annak a műélvezetnek, melyben mindnyájunknak részünk volt a művész istentől adott pompás tehetségének bőkezűsége folytán.

A vendégművész környezete: színészeink mindent elkövettek, hogy a mester játékához minél jobban illő kíséretet szolgáltatassanak. Leginkább sikerült ez K. Breznay Annának, ki Skottné szerepét a nála

oly kiváló tudással párosult ambícióval játszotta meg; továbbá Károlyi Bóskének, a kinek Bettinája minden ízében szeretetreméltó, kedves alakítás volt, olyan, a milyent ha többet is fog nyújtani, méltó utóda lesz Kalmár Piroskának. Ez est sikere különben is igen nagy volt és közönség tetszését a legnagyobb mértékben megnyerte. Baghi Gyula ismét új és nagy sikereket aratott Paul de Savardens szerepében. Tudását, természetes alakító képességét ma is bebizonyította a es elég szép záloga jövődó sikereinek. Bihar Ákos nem találta el Jean Raynand alaphangját; ebből következtethet talán, hogy szegletes volt most még a mozdulatban is a nagyobb hatást nem tudott elérni. Pedig az ő szép tehetségétől s ehhez a tehetséghez igen illő érzelmdus hangjától, egyszóval egész talentumos egyéniségétől nemcsak játékot, de hatást is várunk. Gyarmathy Gusztáv (de Larnac) és Bodroghy né (Pauline) szinte jók voltak; Benkő Jolán végre ha nem is passzolt az ügyes ensemblébe, de rontani sem rontott rajta.

### Törvényszék.

§ Mikor a házaló lovagol. Schwarzenberg József rácmecskői lakos, 23 éves, nő, egy gyermek atyja, házaló, jelenleg pedig közhonvéd, tegnap délután kétrendbeli büntett miatt állt a pécsi kir. törvényszék előtt. Az első betöréses lopás büntette, a mit Horváth Ferenc pellerdi lakos kárára 1895. június 7-én követett el a vádlott. Jelzett napon ugyanis korán reggel lóra ült és bement a pellerdi uradalomba, hogy ott még egy lovat vásároljon magának. A lóvásárhoz

azonban nem lévén szerencsése, a mint a falu alatt az országuton lovagolt, feltűnt neki Horváth Ferenc háza, a hol senki sem volt ott. Fogta magát, a lovat a hással megégett ki-pányvásta, ő pedig betörte az ablakot, azon keresztül behatolt a lakásba, s ott egy asztalt s egy ládát is feltört és mindent összeforgatott, míg végre a ládáiban 25 frtra akadt és azt magához vette. Mikor az ablakon kiugrott, épen akkor ért haza Horváth Ferenc kis fia az iskolából egy másik társával s ezek vitték meg a hirt a betörésről a mezőn dolgozó családnak. Schwarzenberg pedig lóra kapott, haza ügetett s még asnap 20 frtot küldött az apjának Nagykozárra, a mivel tartozott neki. Persze mindebből ő a mai végtárgyaláson mit sem tudott.

S még kevésbé akarta azt elismerni, hogy ugyancsak tavaly nyáron Krausz József, Som Antal, Szekeres József és Papp András rácmecskői lakosok udvaráról ludakat lopott volna el. Itt meg azzal a mesevel állott elő, hogy mikor ment hazafelé kocsiján Rácmecskőre, előtte több ember sietett, a kik mindig hátra tekintettek. S mikor látták, hogy ugysis utoléri őket, a mit egy-egy kendőbe kötve vitték, elrejtették egy bokor alá s azzal elmenekültek. Ő a bokorhoz ment s ott találta a ludakat, a miket magához vett.

A két bűnügyet egyesítve tárgyalta a kir. törvényszék vádlott ellen, kiről az is kitűnt, hogy egy isben 6 hónapi, másisben 2 évi és 9 havi börtönt ült már le lopások

miatt s azon a vidéken, a hol lakott s leg-többnyire lóháton járt házalni, nagyon ismeretes volt erről a multjáról. A két bűnügyben összesen 21 tanut kellett kihallgatni, a mi ugyancsak igénybe vette az egész délutánt, késő este fél 7 óráig, mikor az ítélet kihirdetését a törvényszék ma délelőtt fél 12 órára tüstete ki.

Ma astán fél 12 órakor elhangzott a vádlott feje fölött a törvényszék ítélete, mely a két rendbeli lopás büntetteért — tekintve többször rovott előéletét és a bűnbe való gyakori visszaesését — négy évi fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre s politikai jogai felfüggesztésére ítéli a vádlottat. Az ítélet ellen ugy az elítélt, mint védőügyvéd dr. Nemes Vilmos felebbezett; de felebbezett vádlott terhére a vádhatóság képviselője, Zsolnay György kir. főügyész helyettes is.

### Közgazdaság.

□ A sertésvész gyógyszer. A földmívelési miniszteriumban fontos értekezletet tartottak tegnapelőtt, melyen Fuchs Gyula vatyai birtokos kiváló fontosságú felfedezését tárgyalták, mely hivatva van arra, hogy a sertésállományunkat végelpusztulással fenyegető sertésvést megszüntesse. A feltaláló a szert már kipróbálta és nem remélt eredményt ért el. Fuchs Gyula teljesen a véletlennek köszönheti e kiváló felfedezését s arra a következőképpen jött rá: Egy napon észre vette, hogy egyik sertése a sertésvést elpusztult s elásott sertéshullát kiturta s több napon át abból táplálkozott a nélkül, hogy baja történt volna. Nehogy azonban a

— Nos, hát már felcserélte a fővárost Kerékvárral, Dömeházi ur?

Saul meglepetve fordult hátra és ott látta magaszemélt-szemben Vas Arankát.

Ugy állt ott a fiatal, karcsu, királynői termetű asszony, mint maga a megtestesült hódító báj és kedveség, mindazonáltal volt valami fenyegető is a lényében, a mely az arcára kacér mosolyt, a szemébe tüzes lángot varázsolt.

Saul meghajtotta magát előtte.

— Amint látni méltóztatik asszonyom.

A polgármesterné csodálkozva nézett hol a férfire, hol a fiatal asszonyra s az öröm kitörő hangján szólt:

— Nini, hát önök ismerik egymást? Budapestről, ugyebár? Mert hiszen mióta Kóváriné nagyságához szerencsénk van a mi városunkban, azóta nem is találkozhattak, kintlévén a mi kedves kisasszonyunk kora tavasztól egész mostanig a pusztán ugyebár?

— Igen, igen. Budapesten ismertük egymást. Felel Vas Aranka az asszony kérdésére. De bizony az már nem most volt. Sok beszélgetni valónk is lenne egymással ugy-e, Dömeházi ur? De sajnálattal hallok, hogy a felesége gyengélkedik s így nem is tartóztatom fel. Isten vele . . . a viszontlátásra. Mert remélem, ez-tán gyakrabban is fogunk találkozni.

Ezt a legközönségesebb hangon mondja bár Vas Aranka, mégis olyan különösnek tetszik Saul előtt. És a hogy ránéz a két, tüzes szemével ez a hódító, ez az elbájoló fiatal asszony, a hogy megérinti kezével bucauzásul a kezét, — mindez érthetetlen hatást tesz reá.

S még kint is, a hideg zimankós szélől megsöpört

gében is gondosan ápolta azt a jó asszonyt, aki ugy hálálta meg ezt neki, hogy végrendeletében reahagyta a hással s kineveste fiának gyámjává, a kinek a háss kárpótlása fejében saját anyai jussából összetakarított pénzen vett az apai földbirtokai mellé egy takaros hássat lenn az alsóvégen. Fejes Berci, a jó hivatala mellett, most már asszonyt is vihetne a hássba; de azt mondják, hogy az alkapitány ur nem akar megnősülni, agglégény marad.

As már eszébe jutott Saulnak, hogy közel less Dömeházához, közel a nénjéhez, a ki már Szabó Györgyné. Szabó Gyuri, az ő régi iskolatársa, sógora immár s azokon a földeken gasdálkodik, a mik még pár éve Dömeházi Athanász voltak.

Hogy miért vált meg a családi birtoktól a nagybátyja, Saul nem gondol vele. Legfelebb abban a hiszemben volt Dömeházi Athanász, hogy jobb, ha a birtok legalább olyan kezekbe kerül, mely rokon a Dömeháziakkal most már, mint halála után papi birtok váljon belőle. És még elismeréssel is van ezért a nagybátyjával szemben, a ki hogy a birtokért kapott sok pénst hova fordítja, ahhoz semmi köze sincsen neki.

És végül as a hir, as az általános érdeklődés, melylyel Kerékváron letelepedését fogadják, ast bizonyítja neki, hogy nem megy idegenbe; haza megy és boldog, csendes otthont fog ott találni.

S meg is győződik erről csakhamar. Mikor be-költözik a feleségével abba a csinos, elegáns külsejű hássba, mely hat ablakával épen a város főterére néss s mikor első látogatásait megteszi s feleségével az első látogatókat fogadja: meggyőződik róla, hogy régi ismer-

hullából táplálkozó sertés a még egészséges állományt is megfertőztette, az elkülönítve tartott sertést a beteg sertések közé zárta. És bár a beteg sertések mind elpusztultak, a hullaevő teljesen egészséges maradt. Ez arra bírta Fuchs urat, hogy összes egészséges sertéseit az elhullott sertések husával eteti és ekkép teszi azokat a vész ellen immunissá. A kísérlet kitűnően bevált, mert míg aselőtt tömegesen betegedtek meg sertései, a kísérlet után többé nem fordult elő betegedés. Az ekkép feltalált gyógyszert a P. Vatyá és Hernád szomszédságában lakó földbirtokosok is használni kezdték, még pedig valamennyien fényes eredménnyel. A földművelési miniszteriumban tartott értekezleten egyik kiváló orvosi szaktekinetely odanyilatkozott, hogy a Fuchs féle eljárás igen sokban hasonlít a difteritiss ellen használt szérum gyógyításmódhoz és ha még következő próbák igazolják annak hasznosságát, úgy a sertésvész gyógyítása teljesen megoldottnak mondható.

### Országgyűlés.

**A képviselőház ülése április hó 11-én.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A földművelésügyi tárca költségvetésének mai folytatolagos tárgyalásához első szónokként Márkus József szólott hozzá, kinek beszédét a tegnapi — igazában a folyosón, mint bent a teremben tartott — izgalmas ülésről mára halasztotta a Ház. Márkus a kvótáról beszélve megjegyezte, hogy annak felemelése nem történhetik meg lázadás nélkül. Utána beszélt még Batthyány Tivadar gróf, a ki beszéde érdemleges részén kívül még azzal a javaslattal is állt elő, hogy a Ház esti üléseket tartson.

Batthyány beszéde után elnök az ülést 5 percre felfüggesztvén, szünet után Darányi Ignác, földművelésügyi miniszter beszélt.

Beszédében igen sok jóakarát, békitő kijelentés nem egy szép ígéret volt. A vámszövetségre vonatkozólag azt mondja, hogy azt fenn kell tartani, míg érdekeinknek megfelelőleg köthető meg; de ha érdekeinkkel összeütközésbe jön, akkor nincs más hátra, mint külön vámterületre lépni. Az állategészségügyi tételre vonatkozólag publikálja, hogy az osztrák kormány állatkivitelünkkel szemben jóakarattal van ugyan, de nekünk nem szabad beérnünk az időközönként váltakozó kormányok jóakarattal, hanem intézkedéseket kell tennünk, melyek hosszabb időre biztosítják állatkivitelünk ügyét. Kijelenti továbbá, hogy a pénzügyminiszterrel egyetértőleg folytatni fogják az arany valuta akcióját. Hitbizományokra vonatkozólag egyetért Erdély igazságügyminiszterrel, ki már jelezte, hogy nem tartja modern intézménynek a hitbizományokat, de hát egyelőre ezen sem lehet változtatni.

A miniszter után Ivánka Imre beszélt még, kinek beszédére Darányi ismét válaszolt s ez után a többség a tételt megszavazván, a gyűlés bevégeződött.

### TÁVIRATOK.

— **Leleplezett kártyák.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ugy látszik, nemcsak a hamis kártyásokra, de magára a harminckétlevelű bibliára is rossz idő jár. Nemcsak a hamis kártyások, hanem a szelid, becsületes, türelmes kártyákra is rákerült ma a leleplezés sora. Ugyanis a „Magyar kártyagyár“ a hamis kártyázásnak napirenddéválásából kifolyólag 100 frtot tűzött ki arra az esetre, ha valaki az ő készítette kártyákat hátlapjaikról megismeri. Ma délelőtt dőlt el a

furcsa fogadás — bizonyára egyetlen az egész világtörténelemben — s a szegény, szolid kártyák is áldozataiul estek a leleplezési mániának. A fogadást tartók közül ugyanis Szalay Mihály a „Magyar Esti Lap“ szerkesztője felismerte a kártyákat hátlapjukról s így megnyerte a fogadást. A leleplezett kártyák — hír szerint — Amerikába fognak kivándorolni, mert karrierjüket ebben a világrészben a szerencsés nyerő tönkretette.

### Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyzettek Pécs szab. kir. város 1896. évi április 11. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermázsánként számítatnak.

Buza 6.10—6.20; kétszeres 5.40—5.50; rozs 5.30—5.40; árpa 4.20—4.40; zab 5.40—5.60; búzáköny 4.30—4.50; kukorica 4.10—4.20; széna 1.50—1.80; szalma 80.—.

Kinaiat: közép, mintegy 200 gabona-kocsi volt a piacon.

### NYILT-TÉR +)

### Köszönetnyilvánítás.

Siklós város képviselőtársulatának, úgy az összes egyesületek és társulatoknak, továbbá családoknak és jó barátoknak, kik felejthetetlen férjem temetésén résztvettek, koszorukat küldötték és részvétükkel fájdalmamat enyhítették, fogadják ez uton hálás köszönetemet.

Siklós, 1896. április 10.

**özv. Koharits Józsefné.**

Laptulajdonos Felelős szerkesztő  
SAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC

rösök, régi jóbarátok közé jött, a kik örömmel fogadják körükbe s büszkék reá, mint olyanra, a ki köztük is elsőrangú szerepet van hivatva játszani.

Igaz ugyan, hogy két embert nem találnak már meg, bárhogy is szeretnék őket látni. Pankotai János uramat és életpárját; a kik kint nyugszanak már egy év óta a pusztai temetőben. De hát jobb is ez így. A mult el van feledve s különben is ők talán meg sem ismernék már ebben az elegáns, kedves, kis urinóban az ő Évijüket, azt a durcás, azt a komoly, ábrándozó, érthetetlen pusztai vadvirágot, a kit se meg nem átkoztak, se meg nem áldtak sirba hajló öregségük végső napjaiban, csak megsirattak, mint a ki meghalt a számukra örökre.

A multhoz különben — úgy érezte Saul — csak büszke hálával ragaszkodhatik, mert adott a számára egy édes, egy szerető szívet, ki nélkül végre is unottá vált volna előtte az élet s minden sikerei, minden dicsőségének utját vágta volna egyszerre ez az életuntség, mely ellen védelmet ugyan hol kereshetett volna?

De így megvan otthona, csendes, enyhe fészke, melyben annyi erőt, annyi boldogságot szerez, hogy egy világot meghódító hadjáratra is kiindulna bár belőle s egy világ csapásait vissza tudná onnan, az ő boldog otthonából venni.

Gyümölcsérlelő, meleg nyár volt, hogy megtérve nássutjokból, beköltöztek kerékvári lakásukba, a mely régi ismerősként fogadta őket kebelébe.

Régi ismerősként, mert hiszen a szalonban ugyanazok a butorok állottak, melyek Évi budapesti lakását díszítették; Saul irodáját a saját fővárosi lakása berende-

zésével látta el és végül a nappal is derengő, kedves félhomály titokzatosságába burkolt hálószoba sarkában ott állt az új asszony leányi ágya, melynek patyolatpárnái között annyiszor álmodozott az ő dicsőségéről, a hírnévről s mikor ezt ébrenlétében is valósulva látta, akkor meg a szerelemről, boldogságról, a mely ma ime szintén megvalósult, miként az óhajtott hírnév és dicsőség.

Hideg, zimankós téli este van most, hogy Saul először tér haza elégedetlenül magával.

Valami böjti felolvasásról jött, melyet a kerékvári „Irodalmi kör“ rendezett, természetesen csak azért, hogy ő — az ismertnevű jeles író, mint a „Kerékvár és Vidéke“ napokkal ezelőtt közölte — felolvasást tartson rajta.

A felolvasása pedig majdnem elmaradt a felesége gyengélkedése miatt, a kinek az orvos megtiltotta, hogy a szobát elhagyja. Nem is másért, csak éppen az kívánságára ment el az estélyre s olvasta fel legújabb novelláját, melyet holnap a „Kerékvár és Vidéke“ egy elsőrendű fővárosi lappal egyidőben fog hozni.

Az estély természetesen theával folytatódott és táncmulatsággal végződött, de már ezen Saul nem volt ott. A theán is csak azért maradt, mert elfoglalta a sok gratuláló asszony s kedvességüket nem akarta megsérteni azzal, hogy kitérjen előlük.

Epen a polgármesterné, egy kövér, erősen éltes asszonyság tartotta Sault szóval, midőn megszólalt valaki a háta megett csengő, zengzetes, de sokat jelentő, rejtelmes hangon is.



Cs. és kir. szab.  
**Zentler-féle**  
férfi- és gyermekruha-  
raktár Pécsen, király-  
utca, Bazár épület, a  
városházával szemben.  
„Millenium-  
**öltönyök**“  
a legújabb és legdiva-  
tosabb

**Lodenposztóból**  
a legdusabb választék-  
ban, továbbá tavaszi  
felöltők, felső kabá-  
tok, haveloc, és öltö-  
nyök a legfinomabb  
angol és francia szö-  
vetekből bámulatos ol-  
csó árakon ajánl a

**ZENTLER-féle**

cs. és kir. szab. úri és gyermekruha-  
raktár

Pécsen, Király-utca 1. sz., Bazárépület.  
**Figyelmeztetés!** Ezen legújabb loden-  
szövetek általánosan elismert tartósága  
által azon kedvező helyzetbe vagyok,  
hogy annak minősége valamint olcsó ára  
folytán minden külföldi és fővárosi leg-  
nagyobb hasonló üzletekkel versenye-  
zek!



„ Utolsó főhúzás. „

Magyar

**osztály sorsjáték.**

Legnagyobb nyereség a legkedvezőbb esetben

**1 Millio Korona.**

Huzás naponta

**1896 Május 12-től 28-ig.**

Nyeremény	korona	=	korona
1 jutalomdíj	600 000	=	600 000
1 „	400 000	=	400 000
1 „	300 000	=	300 000
1 „	200 000	=	200 000
1 „	100 000	=	100 000
2 „	40 000	=	80 000
2 „	20 000	=	40 000
5 „	10 000	=	50 000
10 „	8 000	=	80 000
34 „	6 000	=	204 000
100 „	2 000	=	200 000
200 „	1 000	=	200 000
2 650 „	200	=	530 000
22 000 „	150	=	3 300 000
<b>25 007</b>	<b>nyeremények és 1 jutalom</b>	<b>=</b>	<b>6 284 000</b>

Ezen 57 nyereség közül az utoljára  
kihúzott kapja a  
**600 000 korona** jutalomdíjat.

**III. osztályú vételsorsjegyek árai:**

1/1	1/2	1/10	1/20
60,—	30,—	6,—	3,— forint

Ezen eredeti sorsjegy árakon kívül ajánlott levél portója és  
nyereség jegyzékért 25 Kr. melléklendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes  
beküldése mellett vagy utánvétellel

**Heintze Károly**

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny cím: Lottoheintze Budapest.

II. osztályú sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása a  
II. osztályú sorsjegy visszaadása és a megújítási díj befizetésé-  
vel és pedig:

1/1	1/2	1/10	1/20 sorsjegy
20.—	10.—	2.—	1.— forint

legkésőbbben május 2-ig eszközölnöd.

**Nyertes sorsjegyeket minden magasságban beváltak.**

**Fontos minden kocsitulajdonosra!**

I. bécs-ujhelyi gyanta- és terpentinolaj-fügomító  
vállalat, kátrány-termékek és zsiradék-árak gyára

**Furtenbach Ferenc**  
Bécs-Ujhelyen.

Bejegyzett



védjegy.

Eddig utol nem ért kenő-képesség.

**Új különleges tengely-kenőcs**

olaj- és félolaj-tengelyek részére.

Fagyás, a tengely áttüzesedése és le-  
folyás kizárva.

Nélkülözhetetlen kijárt tengelyek  
számára.

Előnyös nyílt teherkocsi-tengelyekre  
nézve is. — Bármilyen kenő-készüleknél is alkalmaz-  
ható.

Vegyileg megvizsgálva! Gyakorlatilag ki-  
próbálva!

Savmentes. Vizmentes. Gyantamentes.

Szétküldés csak eredeti 5 kilós bádög-dobozokban.

Egy doboz ára:

Ausztria-Magyarországban bérmentve minden postaállomásra	2 frt 50 kr.
Bosznia-Hercegovinába bérmentve minden postaállomásra	2 frt 75 kr.
Külföld részére Bécs-Ujhelyről	2 frt 25 kr.

**Hirdetések jutányos áron vétetnek**

fel kiadóhivatalunkban.

